

РЕШЕНИЕ

№ 155

гр. Бургас, 13.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и шести януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Диляна Н. Йорданова

при участието на секретаря Станка Д. Чавдарова
като разглежда докладваното от Диляна Н. Йорданова Гражданско дело № 20232100100714 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по искова молба от А. Р. М., ЕГН ***** от ***** чрез адв. Димо Гочев от АК-Бургас, съдебен адрес гр. Бургас, ул. Цар Симеон №111, вх.2, ет.1, ляв, против Прокуратурата на Република България, с която е предявен иск за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 60 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на незаконно повдигнато и поддържано обвинение като обвиняем от РП-Бургас по досъдебно производство №310/2003г. на ОСлО при ОП-Бургас№280/04 по описа на НСлС, ДП №1920/2012г. по описа на БРП, за извършени престъпления по чл. 159, ал.2 от НК, чл. 155, ал.1 от НК и чл. 155, ал.5 от НК, прекратено спрямо ищеца с постановление от 19.12.2017г. на прокурор при БРП, ведно със законната лихва, считано от 07.04.2004г. до окончателното плащане.

Твърди се в исковата молба, че по досъдебно производство №310/2003г. на ОСлО при ОП-Бургас№280/04 по описа на НСлС, ДП №1920/2012г. по описа на БРП са повдигнати обвинения спрямо множество лица, в това число спрямо ищеца за извършени престъпления по по чл. 159, ал.2 от НК, чл. 155, ал.1 от НК и чл. 155, ал.5 от НК. Посочва се, че досъдебното производство е внесено в съда с обвинителен акт и с разпореждане на съда делото е върнато

на прокуратурата за допълнително разследване и отстраняване на допуснати процесуални нарушения. Поддържа се, че в хода на разследването са предявени нови прецизирани обвинения, като на ищеца с прокурорско постановление от 03.06.2011г. са предявени общо четири обвинения за извършени престъпления по чл. 155, ал.3 вр.ал.1 вр.чл.20, ал.2 от НК и едно обвинение по чл. 155, ал.5, т.2 вр.ал.3 вр.ал.1 вр.чл.20 от НК. Ищецът посочва, че с постановление от 12.04.2012г. на прокурор при БОП наказателното производство е било частично прекратено за някои състави на престъпления и относно квалифициращи ги като по-тежко наказуеми обстоятелства и досъдебното производство изпратено по компетентност на БРП. Досъдебното производство още веднъж било частично прекратено спрямо ищеца с постановление от 16.12.2013г. на прокурор при БРП, като окончателно прекратяване било извършено с прокурорско постановление от 09.12.2017г. Твърди, че досъдебното производство е продължило близо 15 години и е проведено в неразумен срок, за кратко време делото е било и в съдебната фаза. Излага, че спрямо него е била взета мярка за неотклонение, без да конкретизира вида и периода на действието ѝ. Позицията се на публикувани многобройни материали в масмедията, касаещи наказателното производство. Заявява, че вследствие на незаконосъобразната наказателна репресия са му нанесени неимуществени вреди, представляващи преживян обичаен страх от наказателна отговорност и получен дискомфорт от упражнената принуда, неоснователно са разгласени публично обстоятелства относно личността му, нарушен авторитета му в обществото и засегнато общественото положение. Ангажира доказателства. Претендира разноски.

Ответната прокуратура е подала отговор в срока по чл.131 от ГПК, в който по същество оспорва иска по основание и размер. Възражава, че постановлението, с което наказателното производство е прекратено е влязло в сила спрямо ищеца на 24.01.2018г., поради което към предявяване на исковата молба вземането за обезщетение е погасено по давност, респективно е погасена по давност и акцесорната претенция за законната лихва. Развива доводи по същество на спора. Намира за недоказано твърдението за многобройни статии и материали в масмедията, както и, че прокуратурата е инициатор на публикациите. Счита размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди за завишен. Въвежда твърдения за обремененото съдебно минало на ищеца. Ангажира доказателства.

БОС е сезиран с иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ.

След преценка на събраните по делото доказателства, доводите на страните и разпоредбите на закона, съдът намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По делото е безспорно установено, че е образувано предварително производство на 07.04.2004г. от следовател при ОСС-Бургас под №310/2003г. на ОСлО при ОП-Бургас №280/04 по описа на НСлС, ДП №1920/2012г. по описа на БРП, което се е водило срещу множество лица за склоняване към проституция, държане без разрешително на огнестрелни оръжия и участие в организирана престъпна група с користна цел.

Привлечени са в качеството им на обвиняеми в съучастие ищецът А. М. и лицата Г.Н., П.Б., Х.П., К.Б., Г.Я., П.К., Е.А. и Р.Т..

Първоначално А. М. е привлечен по досъдебното производство като обвиняем за извършени престъпления по чл. 159, ал.2 от НК, чл. 155, ал.1 от НК, чл. 155, ал.5 от НК и чл. 321, ал.2 вр.чл.20 от НК.

Няма спор, че делото е било внесено от прокурора с обвинителен акт спрямо привлечените лица в съда, но върнато на прокуратурата за отстраняване на процесуални нарушения.

Впоследствие с прокурорско постановление от 03.06.2011г. на А. М. са предявени общо четири обвинения за извършени престъпления по чл. 155, ал.3 вр.ал.1 вр.чл.20, ал.2 от НК и едно обвинение по чл. 155, ал.5, т.2 вр.ал.3 вр.ал.1 вр.чл.20 от НК.

По делото е представено постановление от 12.04.2012г. на прокурор при БОП, с което наказателното производство е частично прекратено спрямо ищеца за престъплението по чл. 321, ал.2 вр.чл.20 от НК и относно квалифициращи ги по-тежко наказуеми обстоятелства и досъдебното производство изпратено по компетентност на БРП.

С постановление от 16.12.2013г. на прокурор при БОП е частично прекратено наказателното производството спрямо А. М. за част от престъпленията по чл.155 от НК

Окончателно наказателното производство е прекратено с постановление от 29.12.2017г. на прокурор при БРП с указания, че подлежи на обжалване в седмодневен срок от получаването му пред БРС.

Досъдебното производство е приобщено към гр.д.№1617 по описа на БОС, решението по което е обжалвано и не се е върнало от институционален контрол.

Пред настоящата съдебна инстанция са разпитани свидетелите Д.С. и К.Й., от чиито показания се установява, че проблемите с правосъдието направо съсипали ищеца, започнал да пие успокоителни и ксанакс, бил представен в обществото като най-черната овца в гр. Бургас, станал обект на подигравки от познати, съпругата му го обвинявала, че се занимава с проститутки и искала да го напусне. Свидетелстват, че М. имал постоянно финансови затруднения, не можел да си намери работа. Поради наказателното производство не могъл да отиде при жена си в Германия, като заминал едва през 2018г.-2019г. когато приключило делото.

Съдът кредитира показанията на разпитаните по делото свидетели, които не се опровергават от останалите събрани по делото доказателства.

При така събраните доказателства от правна страна съдът намира следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от органите на дознанието, следствието, прокуратурата и съда от незаконно обвинение в извършване на престъпление, ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление. В случая безспорно се установи, че ищецът е имал качеството обвиняем по образувано досъдебно производство за извършени тежки умишлени престъпления, сред които съставите на чл. 159, ал.2 от НК, чл. 155, ал.1 от НК, чл. 155, ал.5 от НК и чл. 321, ал.2 вр.чл.20 от НК, след прецизиране на обвинението по чл. 155, ал.3 вр.ал.1 вр.чл.20, ал.2 от НК и по чл. 155, ал.5, т.2 вр.ал.3 вр.ал.1 вр.чл.20 от НК, като наказателното производство спрямо него е окончателно прекратено на 29.12.2017г.

Предвид това съдът намира, че е налице хипотезата на незаконно поддържано обвинение, осъществена от органите на прокуратурата, поради което са налице условията за ангажиране отговорността на държавата за репарирание на вредите от предприетите от прокуратурата незаконосъобразни действия.

С оглед на това, съдът намира за доказана по основание предявената

претенция за заплащане на обезщетение за неимуществените вреди.

От показанията на разпитаните по делото свидетели безспорно се установи, че в резултат на образуваното наказателно производство ищецът е изпитал притеснения, били са накърнени доброто му име и неговото достойнство, изпитвал е затруднения в брака си и от финансово естество. Липсват твърдения и ангажирани доказателства от ищцовата страна, въпреки, че е била снабдена със съдебно удостоверение за запознаване с материалите по досъдебното производство, спрямо М. да е била взета мярка за неотклонение.

Съгласно т.11 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по т.гр.д. № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС обезщетението за неимуществени вреди се определя глобално. Този принцип се прилага както в случаите, когато обезщетение се претендира във връзка с повдигнато обвинение за няколко отделни деяния, така и при съобразяването на отделните конкретни обстоятелства, характеризиращи разглеждания случай.

Според чл.6, пар.1 КЗПЧОС всяко лице при определянето на неговите граждански права и задължения има право на справедливо и публично гледане на делото, в разумен срок и нарушението на това субективно материално право поражда отговорност за обезщетение на базата на деликта.

Въпреки, че обвинението е за усложнена престъпна дейност, липсват данни за препятстване на органите на реда или други обективни пречки за ритмично извършване на процесуални действия, поради което съдът приема за неоправдана конкретната продължителност на досъдебното производство.

БОС намира, че обезщетение в размер на 5 000 лева би репарирало в пълна степен причинените на ищеца неимуществени вреди вследствие на непозволеното увреждане. Обезщетението следва да обхване не само имуществените вреди, изразяващи се в тревожност, засягане на честта и достойнството му, но и претърпените вреди от бавното наказателно производство.

По отношение на претенцията за заплащане на мораторна лихва върху неимуществените вреди такава се дължи, считано от съобщаването на постановлението на прокурора за прекратяване на наказателното производство.

От ангажираните доказателства по делото с писмо от административния

ръководител на БРП е видно, че съобщението за окончателно прекратяване на наказателното производство е връчено по досъдебното производство на защитника на А. М. - адвокат Тодоров на 11.01.2018г.

Останалите обвиняеми, спрямо които наказателното производство е прекратено, нямат право на жалба срещу прокурорското постановление в частта, в която производството е прекратено спрямо обвиняемия М.. Съдът не споделя становището на процесуалния представител на ищеца, че постановлението за прекратяване влиза в сила спрямо ищеца след изтичане на срока за обжалване на останалите обвиняеми, спрямо които наказателното производство е прекратено. По аргумент от разпоредбата на чл.318 ал.3 изр.2 от НПК, съгласно която подсъдимия при оправдателна присъда има право да обжалва само мотивите и основанията за оправдаване, в производството по чл.243 ал.6 от НПК обвиняемият няма законен интерес от отмяна на самото постановление, а само на основанията, на което е прекратено производството. Ето защо при съучастие останалите обвиняеми имат право да оспорят само основанията, на което е прекратено наказателното производство спрямо тях, но не и прекратяването на наказателното производство спрямо другите обвиняеми.

Предвид това срокът за обжалване на постановлението за прекратяване на наказателното производство е изтекъл спрямо М. на 18.01.2018г., когато прокурорският акт, от който претендира вреди се е стабилизирал по отношение на него.

БОС не взе предвид представената в ненадлежно незаверен препис от ответника разписка за връчване на постановлението лично на ищеца на 16.01.2018г.

С оглед изявлението на процесуалния представител на прокуратурата, че не се намират в нейно държане други разписки относно връчване на постановлението за прекратяване, съдът намира, че прокуратурата не може да бъде обвързана с неблагоприятните последици по чл. 190, ал.2 от ГПК.

В съответствие с [ТР № 3/22.04.2004 г. по т. д. № 3/2004.](#) на ОСГК на ВКС отговорността на държавата за вреди от незаконни действия на правозащитни органи възниква от момента на стабилизиране спрямо ищеца на прокурорския акт за прекратяване на наказателното производство.

Вземането по [чл. 2, т.2 ЗОДОВ](#) се погасява с изтичането на общия 5-

годишен срок по чл. 110 ЗЗД. Исковата молба е подадена в канцеларията на БОС на 13.04.2023г. Материалното право на обезщетение на ищеца за причинените му неимуществени от органите на прокуратурата е възникнало на 19.01.2018г., като към момента на предявяване на исковата молба 13.04.2023г. е изтекла общата петгодишната погасителна давност по чл.110 от ЗЗД

С оглед на това БОС счете за основателно възражението на ответната прокуратура, че правото на А. М. на обезщетение по реда на ЗОДОВ е погасено по давност.

При горните мотиви предявеният иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

Предвид погасяването по давност на главницата е погасена по давност и законната лихва върху обезщетението, която принципно е дължима от съобщаването на прокурорския акт на ищеца и спрямо която приложение намира кратката тригодишна давност по чл.111, б“в“ от ЗЗД.

При този изход от спора искането на ищеца за присъждане на направените по делото разноси е неоснователно и следва да се остави без уважение.

При горните мотиви, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от А. Р. М., ЕГН ***** от ***** чрез адв. Димо Гочев от АК-Бургас, съдебен адрес гр. Бургас, ул. Цар Симеон №111, вх.2, ет.1, ляв, против Прокуратурата на Република България за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 60 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на незаконно повдигнато и поддържано обвинение като обвиняем по досъдебно производство №310/2003г. на ОСЛО при ОП-Бургас№280/04 по описа на НСлС, ДП №1920/2012г. по описа на БРП, за извършени престъпления по чл. 159, ал.2 от НК, чл. 155, ал.1 от НК и чл. 155, ал.5 от НК, прекратено спрямо ищеца с постановление от 19.12.2017г. на прокурор при БРП, ведно със законната лихва, считано от 07.04.2004г. до окончателното плащане.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Бургаския Апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Бургас: _____